

Økonomi i balance

08-07-2009

For at fastholde et budget 2009 i økonomisk balance for Børne- og Ungdomsforvaltningen er det nødvendigt at foretage en række omprioriteringer indenfor rammen og implementere en række konkrete tiltag. Nærværende notat beskriver årsagerne til behovet for at foretage omprioriteringer inden for udvalgets budget 2009.

Problemstilling

Der udestår på nuværende tidspunkt en række forhold i Børne- og Ungdomsforvaltningens budget for 2009, som skal håndteres for at sikre, at budgettet er i balance. Der er et samlet udestående på ca. 143,7 mill. kr.:

Årsager	Beløb (mill. kr.)
Tilbageregulering af P/L i 2009	12,7
Køb/salg	45,1
Aktivitetsstigninger - dagtilbud	46,8
Pædagogisk assistentuddannelse	14,4
Lovbundne og politisk besluttede initiativer m.v.	24,7
Samlet udestående i alt	143,7

Årsagerne er opstillet herunder.

Koordinering

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

Telefon
3366 4244

Telefax
3366 7051

E-mail
lasels@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009386229

www.kk.dk

Tilbageregulering af P/L

Aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi 2010, som blev indgået den 16. juni 2009, indeholder en ændring af de pris- og lønforudsætninger, der ligger til grund for de kommunale budgetter.

Dette gælder konkret:

- 2009 hvor der sker en nedjustering af prislemskrivningen fra 3,5 pct. til 2,2 pct., hvilket medfører at den sammenvejede pris- og lønlemskrivning nedjusteres fra 4,7 pct. til 4,2 pct.
- 2010 hvor der sker en ændring i den udmeldte prislemskrivning fra 3,4 pct. til 2,5 pct.,
- Herudover er der sket en ændring i lønforudsætningerne for 2010. Økonomiforvaltningen vil fremadrettet afklare, hvilken betydning dette har for budgettet i Københavns Kommune.

Økonomiforvaltningen vil – på baggrund af ovenstående – tage initiativ til regulering af forvaltningernes budgetter på baggrund af ændringerne og forelægge sag for Økonomiudvalget herom.

I forhold til budgetterne for 2009 vil dette konkret ske ved sag til Økonomiudvalget 25. august, og der vil blive taget udgangspunkt i det vedtagne budget for 2009 i reguleringen.

På baggrund af tilbagemelding fra Økonomiforvaltningen er det forventningen, at Børne- og Ungdomsforvaltningen bliver negativ korrigeret med ca. 12,7 mill. kr. For at udvise rettidig omhu indstilles det derfor, at de udmeldte budgetter reguleres med et tilsvarende beløb.

PAU – Pædagogisk assistentuddannelse

Merudgiften til den pædagogiske assistentuddannelse på 14,4 mill. kr. i 2009 skyldes en aftale mellem KL og Undervisningsministeriet. I 2008 blev den pædagogiske grunduddannelse (PGU), som et led i udmøntningen af trepartsaftalen, erstattet af den Pædagogiske assistentuddannelse (PAU). PAU'en er næsten et år længere, og samtidig aftalte KL og Undervisningsministeriet en væsentlig stigning i dimensioneringen. Den nye bekendtgørelse trådte først i kraft 1. august 2008. Forvaltningen har først nu fuldt ud afdækket de økonomiske konsekvenser af Pædagogisk assistentuddannelse, så det kan indgå i budgetudmeldingen til institutionerne. Såfremt forvaltningen havde været opmærksom på de økonomiske konsekvenser tidligere, ville det have indgået i budgetudmeldingen til institutionerne med samme løsningsmodel som foreslået herunder.

I 2009 vurderes udgiften til den Pædagogiske assistentuddannelse at være ca. 15,0 mill. kr. De tildelte trepartsmidler kan alene dække følgeudgiften ved PAU, hvilket svarer til vejledertillægget, som forventes at være på ca. 0,6 mill. kr. i 2009. Der udestår derfor et behov i 2009 på ca. 14,4 mill. kr., som skal benyttes til at opskrive budgetterne til de institutioner, som har en medarbejder i praktik. Det foreslås, at alle institutioner bidrager til finansieringen via en reduktion af pladspriserne i 2009 samt fremover, idet alle institutioner og klubber har mulighed for at få en PAU i praktik. Løsningen svarer til finansieringen af de lønnede medarbejdere, hvor pladspriserne i sin tid blev reduceret.

Køb/salg

Som varslet i 1. regnskabsprognose er der et merforbrug på køb/salg-området. I indstillingen om handleplan for køb/salg-området, som Børne- og Ungdomsudvalget godkendte på mødet den 24. juni 2009, blev det samlede forventede merforbrug i 2009 opgjort til 49,3 mill. kr. Initiativerne i handleplanen forventedes at nedbringe merforbruget med 19,5 mill. kr. til 29,8 mill. kr., jf. tabellen herunder.

Forventet merforbrug på køb/salg	2009 (mill. kr.)	2010 og frem (mill. kr.)
Særlig Tilrettelagt Undervisning (STU)	12,2	38,9
Anbragte børn – SOF-afledte udgifter	13,4	13,4
Køb/salg – øvrige specialområde	23,7	23,7
Merforbrug i alt	49,3	76,0
Anbefalede initiativer/revurdering af merforbrug:		
STU	-5,6	0
SOF anbragte - foreløbig revurdering af merforbrug	-6,7	-6,7
Forventede merindtægter - refusion	-7,2	
Reduceret forventet merforbrug	29,8	69,3

I forbindelse med arbejdet med 2. regnskabsprognose er det forventede merforbrug blevet kvalificeret. Det er nu steget fra de 29,8 mill. kr. til 45,1 mill. kr., jf. tabellen herunder. Forvaltningen har arbejdet intensivt på at forbedre prognosegrundlaget for hele køb/salg-området, bl.a. ved at indføre en meget detaljeret aktivitetsregistrering. Der arbejdes fortsat med at forfine prognoseværktøjerne, specielt i forhold til anbragte børn.

	BUU 24/6	2. regnskabsprognose	Forskel
--	----------	----------------------	---------

Særlig Tilrettelagt Undervisning (STU)	6,6	4,7	-1,9
Anbragte børn/frit skolevalg, herunder SOF-afledte udgifter	6,7	11,1	4,4
Særligt dyre enkeltsager	-7,2	-7,2	0,0
Køb/salg – øvrige specialområde	23,7	24,4	0,7
BUU 24/6	29,8	33,0	3,2
Privatskoler og efterskoler	0,0	-5,4	-5,4
Hensættelse – andre kommuners manglende fremsendelse af regninger vedr. tidligere år	0,0	15,0	15,0
Køb/salg - dagtilbud normal	0,0	2,5	2,5
Finansieringsbehov i alt	29,8	45,1	15,3

Stigningen i merforbruget på 15,3 mill. kr., i forhold til forventningerne i indstillingen til Børne- og Ungdomsudvalget fra den 24. juni 2009, skyldes flere forhold.

Med hensyn til STU har mindreudgifter til befording af elever, samt de igangsatte initiativer i handleplanen, medført en yderligere reduktion af de forventede udgifter med 1,9 mill. kr.

Udgifterne til anbragte børn og frit skolevalg forventes forøget med 4,4 mill. kr. Det skyldes primært, at der også kan konstateres et højere aktivitetsniveau vedrørende anbragte børn i normalundervisningstilbud, som ikke var medtaget i den tidligere opgørelse. Som det fremgår af tabellen herunder forventes således 136 flere helårselever på special- og normalområdet. Udgiften pr. elev er faldet, idet der nu forventes flere elever i normalundervisningstilbud til en lavere pris.

Tidspunkt	Helårselever	Forventet udgift pr. elev	Forventet forbrug i alt
BUU 24/6-09	1.443	114.062	164.562.974
2. Regnskabsprognose	1.579	107.028	168.997.440
Forskel	136	-7.034	4.434.466

Det skal understreges, at det forventede forbrug er forbundet med en vis usikkerhed. Forvaltningen er således fortsat i dialog med Socialforvaltningen med henblik på at kunne komme med et endeligt bud på forventningen til antallet af anbragte børn. Dette arbejde forventes afsluttet ved udgangen af august måned.

På det øvrige specialområde forventes merudgifterne øget med 0,7 mill. kr. Det skyldes dels, at der er sket en genberegning af taksterne vedrørende udenbys børn i specialtilbud på LAVUK, som medfører højere indtægter, dels større udgifter til befording.

Der er et lavere aktivitetsniveau på privat- og efterskoler end hidtil antaget. Det skyldes, at der i den tidligere opgørelse fejlagtigt var

medtalt elever, som modtager specialundervisning på private specialundervisningstilbud.

Som et resultat af den forbedrede aktivitetsstyring på køb/salg området i Børne- og Ungdomsforvaltningen kan det konstateres, at andre kommuner mangler at fremsende regninger for undervisning af københavnske elever i tidligere år på i alt ca. 15,0 mill. kr. Det kan forventes, at kommunerne vil gøre deres krav gældende. Ud fra et forsigtighedshensyn vurderes det derfor nødvendigt at hensætte 15,0 mill. kr. til mellemkommunal afregning vedrørende tidligere år.

Endelig forventes der merudgifter på ca. 2,5 mill. kr. vedrørende det normale dagtilbudsområde, som primært skyldes en stigning i udgifterne til private SFO'er.

Aktivitetsstigninger – dagtilbud

Børne- og ungdomsforvaltningen har haft aktivitetsstigning for 158,7 mill. kr. på 0-9 års området, men er alene tildelt 111,9 mill. kr. i demografi på 0-9 års området til aktivitetsstigninger fra 2008 til 2009. Der er således en manko på 46,8 mill. kr., jf. tabellen herunder.

Forklaring	Beløb (mill. kr.)
Aktivitetsstigning 2009	158,7
Demografiregulering 2009 vedr. aktivitetsstigning fra 2008 til 2009	111,9
Aktivitetsstigning minus demografiregulering	46,8

Børne- og Ungdomsforvaltningen har arbejdet målrettet på at skabe pladser på dagområdet, så pasningsgarantien kan opretholdes. Det er lykkedes, men har også haft økonomiske konsekvenser.

I det vedtagne budget 2009 er Børne- og ungdomsforvaltningen tildelt 44,0 mill. kr. i demografi til vuggestuer, børnehaver, fritidshjem, pulje- og privatinstitutioner samt privat børnepasning. Af de 44,0 mill. kr. vedrører de 11,5 mill. kr. aktivitetsstigninger fra 2007 til 2008 og der er derfor i det vedtagne budget alene givet demografi på 32,5 mill. kr. til aktivitetsstigninger fra 2008 til 2009. Med overførselssagen (BR 28/5-09) blev der tildelt yderligere 79,4 mill. kr. i demografi. Den samlede demografitildeling udgør dermed $32,5 + 79,4 = 111,9$ mill. kr.

Der forventes merudgifter på i alt 158,7 mill. kr. i 2009 i forhold til 2008 vedrørende aktivitetsstigninger. Fordelingen af merudgiften fremgår af tabellen herunder.

Forklaring	Beløb (Mill. kr.)
Flere pladser på daginstitutioner	133,3

Privat børnepasning	16,1
Tilskud til private pasningsordninger	5,0
Merudgift til dyrere 12-14 grupper og garantigrupper	15,2
Merudgift for 700 vuggestuepladser	8,6
Merindtægter fra forældrebetaling inkl. 700 flere vuggestuepladser	-19,5
I alt	158,7

Årsagen til merudmeldingen på 46,8 mill. kr. i forhold til de tildelte demografimidler er for det første, at der etableres flere pladser end forudsat i demografitildelingen. Der forventes således på nuværende tidspunkt udmeldt 1.315 flere pladser i 2009 i forhold til 2008, mens der alene er givet demografi til 1.193 pladser.

Derudover er der også en anden fordeling af de faktiske pladser i forhold til demografitildelingen. Specielt er der etableret langt flere vuggestuepladser end forudsat. Der forventes således udmeldt budget til 960 flere vuggestuepladser i 2009 i forhold til 2008, mens der i demografiberegningerne alene var forudsat 650 pladser. Da vuggestuepladser er dyrere end øvrige pladser, giver det en ufinansieret merudgift.

Endeligt er de etablerede pladser dyrere end forudsat i beregningen af demografien. I forbindelse med beregningen af behovet i overførselssagen blev der således taget udgangspunkt i de gængse demografipriser, hvor der ikke er taget højde for merudgifterne til nyetablerede institutioner og akutløsninger – bl.a. i form af udflytterbørnehaver og 12-14 opnormeringer.

Der sker for 2010 en betydelig opregulering af budgettet til demografi, herunder en regulering i forhold til det lave udgangspunkt prognosemæssigt i budgettildelingen for 2009. Dog forventes også i 2010 en vækst i efterspørgslen efter pladser, som det fremgår i parallel sag om anlægs- og pladsbehov i de kommende år. Der pågår for nærværende et arbejde vedrørende en ændring af budgetmodellen for området. Den ændrede budgetmodel skal sikre, at Børne- og ungdomsudvalgets økonomi er mere robust over for udsving i antallet af børn i institutionerne, målt i forhold til den demografiske kompensation.

Lovbundne og politisk besluttede aktiviteter mv.

Det øvrige merforbrug udgør 24,7 mill. kr. Merforbruget vedrører primært udgifter til lovbundne og politisk besluttede initiativer, jf. tabellen herunder.

Årsag	Beløb (mill. kr.)
Udvalgsbesluttede aktiviteter - overførsel fra 2008	4,4

Vold i børnenes hjem - undersøgelse	0,4
EMU	6,5
Miljøprotokollat	4,0
Specialreform	6,5
Øvrige poster	2,9
Øvrige merforbrug i alt	24,7

Der mangler finansiering til overførsel af mindreforbrug fra 2008 vedrørende udvalgsbeslutede aktiviteter. Den manglende finansiering skyldes, at udvalgenes overførsler fra 2008 blev annulleret i forbindelse med overførselssagen (BR 28/5-09). Såfremt der ikke findes midler til de udvalgsbeslutede aktiviteter medfører det, at aktiviteterne ikke kan gennemføres.

Mindreforbruget på i alt 4,4 mill. kr. vedrører følgende aktiviteter:

- Børneklimatopmøde (0,4 mill. kr.), BR 24/6-08, pkt. 6
- ISA – Idræt og samvær (0,8 mill. kr.), BUU 26/11-08
- Revision af autismepolitik (1,4 mill. kr.), BUU 28/01-2009, pkt. 20
- Styrkelse af samarbejdet om integrationsopgaven i mellem folkeskoler og privatskoler (0,7 mill. kr.), BUU 20/6-07, pkt. 14
- Seniorordninger (0,6 mill. kr.), trepartsmidler
- HR-indsats på området for fritidshjem (0,5 mill. kr.), BUU 28/1-09

På BUU-mødet den 24/6-09 traf udvalget beslutning om at gennemføre en undersøgelse af vold i børnenes hjem. Denne undersøgelse forventes at koste ca. 0,4 mill. kr. og er ikke finansieret på årets budget.

Der forventes en merudgift på 6,5 mill. kr. til EMO. Folketinget indførte med ”Lov om fremme af energibesparelser i bygninger” nye regler om energimærkning (EMO) af bygninger mv. Ordningerne skal fremme energibesparelser og øge effektiviteten inden for al anvendelse af energi i bygninger. Alle kommuner skal udføre de obligatoriske, 5-årige energimærkninger under Energimærkningsordningen (EMO). Reglerne for energimærkning omfatter blandt andet, at alle ejendomme over 1.000 m² skal have udført energimærkning hvert 5. år. Det er nu besluttet, at bygninger under 1.000 m² nu også skal energimærkes og det medfører merudgifter på ca. 6,5 mill. kr. på dagtilbudsområdet.

Der er fortsat nogen usikkerhed om det endelige udgiftsniveau i 2009. Det er Københavns Ejendomme, som er udførende for, at Københavns Kommune lever op til loven. Forvaltningen har kontaktet Københavns

Ejendomme med henblik på endelig afklaring af de forventede udgifter i 2009.

Der foreligger forhåndsftaler for institutioner, som er omfattet af miljøprotokollat. LFS har rejst en sag om, at flere institutioner med rette bør omfattes af dette med effekt tilbage til 2007. Der ligger en udgift fra 2007 på ca. 1,2 mill. kr., fra 2008 på ca. 1,3 mill. kr. og i 2009 med ca. 1,4 mill. kr. som i 2009 i alt vil være på ca. 4,9 mill. kr.

Udgiften skal gives til institutionspersonale, som har en udfarende opgave til unge uden for institutionsmiljøet. Konkret betyder det, at pædagoger, der er ansat i særlige stillinger som område-, miljø- eller familiepædagoger, skal omfattes af tillæg fra miljøprotokollatet.

Der skal omprioriteres 6,5 mill. kr. til udgifter i forbindelse med Specialreformen. I forbindelse med igangsættelsen af Specialreformen blev det slået fast, at Specialreformen er en selvfinansierende reform og at der kan omprioriteres op til 10 pct. af specialområdets ressourcer til inkluderende initiativer på almenområdet. Forvaltningen har i løbet af sommeren gennemgået specialområdet med henblik på at undersøge, hvor det vil være muligt at frigøre midler via effektiviseringer og omprioriteringer til finansiering af investeringsudgifterne på i alt 6,5 mill. kr. i 2009. Der investeres i på sigt at tilvejebringe billigere løsninger. Det kan på den baggrund konstateres, at det ikke er muligt at frigøre midler i 2009 til formålet.

Løsning

Med henblik på at opnå økonomisk balance i 2009 har forvaltningen hen over sommeren arbejdet med at pege på mulige omprioriteringer inden for egen ramme. I den forbindelse er der undersøgt en bred vifte af forslag af forskellig karakter og inden for alle områder af forvaltningens virke.

Arbejdet har udmundet i følgende 7 forslag:

Nr.	Kategori	Forslag	t. kr.
1	Prisregulering	Korrektion af udmeldt budget som følge af prisregulering 2009	12.700
2	Prisregulering	Pædagogisk assistentuddannelse	14.400
	Prisregulering	Samlet	27.100
3	Udskydelse	Udskydelse af udmeldt budget til 700 vuggestuepladser fra september 2009	25.400
4	Udskydelse	Udskydelse af udmeldt budget til merindskrivning	8.600
	Udskydelse	Samlet	34.000

5	Opsparing	Ændret afregningspraksis i 2009	74.321
	Opsparing	Samlet	74.321
6	Puljer og budgetposter	BUF akademi - kompetenceudvikling	2.600
	Puljer og budgetposter	Samlet	2.600
7	Budgetmodel	Fjerne 5 pct. reglen for tomme pladser	5.700
	Budgetmodel	Samlet	5.700
I alt			143.721

Det er forvaltningens vurdering, at omprioriteringerne i mindst muligt omfang vil berøre serviceniveauet i 2009. Det er i den sammenhæng vigtigt at pointere, at en udskydelse ikke er ensbetydende med en nedjustering af serviceniveauet, da der udelukkende er tale om en udskydelse til budgettet for 2010.

Det skal bemærkes, at der er en anelse usikkerhed forbundet med forslag nr. 5 ”Ændret afregningspraksis i 2009”. Beløbene er beregnet på baggrund af regnskabet for 2008 og overførslerne til 2009, hvorfor enhedernes endelige overførsler til 2010 kan have ændret sig. Det er dog vurderingen, at opsparingen samlet set vil være på nogenlunde samme niveau fra 2009 til 2010. Konkret indebærer forslaget, at hver enkelt institution får overført deres positive opsparing med et loft på 6 pct. af deres samlede budget, mens skolerne får overført deres positive opsparing med et loft på 5 pct., jf. desuden den tidligere besluttede Budgetinstruks.

Det skal understreges, at forslaget om ændret afregningspraksis ikke påvirker institutioners og skolars råderum til selvforvaltning af de udmeldte budgetter. Forvaltningen vil således ikke begrænse institutioners og skolars muligheder for at bruge af en eventuel positiv opsparing i 2009. Men det er samtidig vigtigt at pointere, at de decentrale enheder fortsat skal udvise skyldigt hensyn til, at de udmeldte budgetter anvendes til formålet og på økonomisk ansvarlig vis.